

Studentska anketa 2019/2020 – Izvještaj

Uvod

Cilj ovog izvještaja predstaviti je rezultate studentske ankete provedene na Fakultetu političkih znanosti u akademskoj godini 2019/2020. Anketom se htjelo ispitati niz tema koji uključuju motivaciju za upis na studij, zadovoljstvo studijem, organizacijom i kvalitetom nastave, sadržajem obaveznih i izbornih kolegija, zadovoljstvo s profesorima, procjenu usvojenih sposobnosti i znanja, zadovoljstvo organizacijom ispitnih rokova i fakultetskih službi, iskustva sa studentskom mobilnosti, te procjenu podrške promjeni imena Fakulteta. Na temelju dobivenih rezultata Uprava Fakulteta planirala je unaprijediti kvalitetu proučenih aktivnosti, organizacije i rada službi. U izvještaju će se prvo prikazati detalji metodologije, a zatim rezultati podijeljeni po studiju i razini studija. Također, autori ovog izvještaja nastojali su ga učiniti što deskriptivnijim, ušteđujući se od vrijednosnih procjena i implikacija prikazanih rezultata, ostavljajući to široj raspravi na fakultetskim tijelima.

Metodologija

Anketa

Razrada ankete je uključivala nekoliko faza. Kao prvo, kroz diskusiju s Upravom Fakulteta razrađene su teme koje će se obuhvatiti u anketi. Drugo, razrađena su pitanja putem kojih su se zahvatile relevantne dimenzije anketnih tema. S obzirom da se ovako opsežna anketa prvi puta provodi na Fakultetu, veći broj pitanja bio je otvorenog tipa, što je iziskivalo znatan angažman pri unosu podataka i kategorizaciji odgovora. Međutim, time se temeljito zahvatio način na koji studenti razmišljaju o tematici studiranja i u kategorizaciji se nastojao sačuvati njihov autentični jezični izraz. Na temelju odgovora od ove godine, narednih godina bi se proces trebao ubrzati tako da se pitanja otvorenog tipa „pretvore“ u pitanja zatvorenog tipa. Treće, na temelju ishoda učenja preddiplomskih studija formirane su čestice pomoću kojih se mjerilo usvojenost sposobnosti i znanja. Postojale su četiri verzije konačne ankete, kreirane prema razinama studija i studijima – preddiplomski novinarstvo, preddiplomski politologija, preddiplomski novinarstvo, diplomski novinarstvo. Ankete su bile identične u velikoj većini pitanja, a razlikovale su se u tome što su one za diplomski studij uključivale smjer, te su se razlikovali ponuđeni ishodi učenja (ovisno o studiju politologije ili novinarstva).

Provođenje i priprema za analizu

Anketa je provedena u zimskom semestru 2019/2020, u mjesecu studenom 2019., metodom papir-olovka, na svim studentima Fakulteta koji su u vrijeme njene provedbe prisustvovali nastavi, osim na studentima prve godine preddiplomskih studija jer nisu imali dovoljno iskustava da je adekvatno popune, posebice u pogledu mobilnosti, iskustva sa službama i ishodima učenja. Odabrani su obavezni kolegiji s najvećim brojem studenata, te su, u dogovoru s nositeljima kolegija, odabrani termini za provođenje. Samo ispunjavanje je trajalo jedan školski sat, a studenti su zamoljeni da što detaljnije ispune anketu. Nakon što su ankete provedene, dvoje bivših studenata je angažirano da unesu podatke u digitalnu formu. Prošli su trening kako bi mogli kodirati otvorene odgovore u smislene kategorije. Unos je koordiniran, nadziran i provjeren od strane voditelja istraživanja. Valja napomenuti kako su unosači podataka potpisali izjavu o tajnosti.

Rezultati

Uzorak

Ukupno je 408 studenata sudjelovalo u anketi, odnosno 43% svih upisanih studenata od 2. godine preddiplomskog studija naviše¹. Detaljniji raspored sudionika u skupine po studiju i razini studija mogu se vidjeti u Tablici 1. U zadnjem stupcu u zagradama se nalazi udio studenata u odnosu na sve studente u toj kategoriji.

Tablica 1. Uzorak

Studij	Razina studija	N
Politologija	Preddiplomski	136 (42%)
	Diplomski	41 (39%)
Novinarstvo	Preddiplomski	136 (62%)
	Diplomski	95 (33%)

Što se tiče smjera na diplomskom studiju, najveći broj studenata politologije upisana je na smjer nacionalne sigurnosti (21) i međunarodnih odnosa (19), dok je najveći broj studenata novinarstva upisana na smjer strateško komuniciranje (53) te mediji i novinarstvo (31).

U uzorku je bilo 286 studentica (70,4%), te 120 studenata (29,6%). Detaljna podjela po spolu nalazi se u Tablici 2. Prosječna dob sudionika (medijan) bila je 22 godine (od 19 do 42 godine; detaljnije u Tablici 3).

Tablica 2. Raspored sudionika po spolu, studiju i razini studija

Spol	Studij	Razina studija	
		Preddiplomski	Diplomski
Ženski	Politologija	83	21
	Novinarstvo	102	80
Muški	Politologija	52	20
	Novinarstvo	33	15

Tablica 3. Medijan dobi

Studij	Razina studija	Dob
Politologija	Preddiplomski	21
	Diplomski	23
Novinarstvo	Preddiplomski	20
	Diplomski	23

¹ Podaci o ukupnom broju studenata su dobiveni od referade.

Prosječna ocjena (do sada položenih ispita) na razini cijelog uzorka je 3.79 (SD=0,48), a u Tablici 4 se nalaze prosječne ocjene podijeljene po grupama.

Tablica 4. Prosječne ocjene (do sada položenih ispita)

Studij	Razina studija	Prosjek ocjena
Politologija	Preddiplomski	3.94
	Diplomski	3.75
Novinarstvo	Preddiplomski	3.61
	Diplomski	3.86

Što se tiče rada uz studij, na razini cjelokupnog uzorka 43,3% (175) studenata povremeno radi uz studij, 30,7% (124) ih redovito radi uz studij, a 26% (105) ih isključivo studira (detaljniji podaci u Tablici 5).

Tablica 5. Rad uz studij

Studij	Razina studija		Ne, isključivo studiram	Da, povremeno radim uz studij	Da, redovito radim uz studij	Ukupno
Politologija	Preddiplomski	N	24	64	47	135
		% (red)	17.8 %	47.4 %	34.8 %	
	Diplomski	N	18	19	4	41
		% (red)	43.9 %	46.3 %	9.8 %	
	Ukupno	N	42	83	51	176
		% (red)	23.9 %	47.2 %	29.0 %	
Novinarstvo	Preddiplomski	N	52	55	29	136
		% (red)	38.2 %	40.4 %	21.3 %	
	Diplomski	N	11	37	44	92
		% (red)	12.0 %	40.2 %	47.8 %	
	Ukupno	N	63	92	73	228
		% (red)	27.6 %	40.4 %	32.0 %	

Motivacija za studij

Do kraja izvještaja prikazati ćemo veći broj tablica s kategoriziranim otvorenim odgovorima sudionika. S obzirom da je bilo na svakom pitanju moguće dati više odgovora/tema, postotci u tablicama se tiču udjela u ukupnim odgovorima, a ne udjela broja sudionika.

U Tablicama 6 i 7 nalazi se prikaz sedam najčešćih razloga upisa na studij raspoređeno po studiju i razini studiranja. Vidljivo je kako dominira osobni interes za područje, djelomično interdisciplinarnost, želja za utjecanjem na društvo, mogućnost zaposlenja itd.

Tablica 6. Razlozi za upis - politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Osobni interes za područje	56.9%	Osobni interes za područje	55.6%
Interdisciplinarnost	7.6%	Interdisciplinarnost	7.8%
Želim utjecati na društvo	5.9%	Zato što je srodno prethodnom studiju	6.7%
Zbog mogućnosti zaposlenja	5.2%	Studij nije zahtjevan	5.6%
Zanimaju me međunarodni odnosi i diplomacija	4.9%	Zbog mogućnosti zaposlenja	5.6%
Zato što nema matematike	3.8%	Zanimaju me međunarodni odnosi i diplomacija	3.3%
Nisam uspio upisati prvi izbor	3.8%	Ostalo	6.7%

Tablica 7. Razlozi za upis - novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Zanimanje za novinarstvo/rad u novinarstvu	62.9%	Zanimanje za novinarstvo/rad u novinarstvu	60.0%
Interdisciplinarnost	7.9%	Mogućnost zapošljavanja	6.5%
Želim utjecati na društvo	4.9%	Interdisciplinarnost	5.7%
Praktična znanja koja pružaju i mogućnost prakse	4.6%	Praktična znanja koja pružaju i mogućnost prakse	5.3%
Studij nije zahtjevan	3.0%	Želim utjecati na društvo	4.1%
Reputacija fakulteta	2.4%	Ostalo	7.8%
Ostalo	5.8%		

Na razini uzorka, studentima je prosječno bilo mnogo važno da upišu studij na kojem jesu ($M=4,15$; raspon 1-5; detaljniji podaci nalaze se u Tablici 8). Osim toga, 76,3% (309) sudionika izjavilo je kako im je studij na kojem jesu bio prvi izbor, dok se 28,4% (114) sudionika prebacilo na studij s nekog drugog studija.

Tablica 8. Važnost upisa na studij

Studij	Razina studija	Važnost upisa
Politologija	Preddiplomski	4.19
	Diplomski	3.95
Novinarstvo	Preddiplomski	4.20
	Diplomski	4.12

Tablica 9. Prvi odabir aktualnog studija

Studij	Razina studija	Prvi izbor studija			Ukupno
			Da	Ne	
Politologija	Preddiplomski	N	106	29	135
		% (red)	78.5 %	21.5 %	
	Diplomski	N	30	11	41
		% (red)	73.2 %	26.8 %	
	Ukupno	N	136	40	176
		% (red)	77.3 %	22.7 %	
Novinarstvo	Preddiplomski	N	104	31	135
		% (red)	77.0 %	23.0 %	
	Diplomski	N	69	25	94
		% (red)	73.4 %	26.6 %	
	Ukupno	N	173	56	229
		% (red)	75.5 %	24.5 %	

Tablica 10. Prebacivanje s drugog studija

Studij	Razina studija	Prebacivanje s drugog studija			Ukupno
			Da	Ne	
Politologija	Preddiplomski	N	20	115	135
		% (red)	14.8 %	85.2 %	
	Diplomski	N	10	30	40
		% (red)	25.0 %	75.0 %	
	Ukupno	N	30	145	175

Studij	Razina studija	Prebacivanje s drugog studija			
			Da	Ne	Ukupno
		% (red)	17.1 %	82.9 %	
Novinarstvo	Preddiplomski	N	21	114	135
		% (red)	15.6 %	84.4 %	
	Diplomski	N	29	63	92
		% (red)	31.5 %	68.5 %	
	Ukupno	N	50	177	227
		% (red)	22.0 %	78.0 %	

S obzirom da je riječ o relativno malom broju sudionika kojima studij na Fakultetu nije bio primarni izbor ili koji su se prebacili s nekom drugog fakulteta na Fakultet, općenito ćemo istaknuti kako je riječ u oba slučaja dominantno o društvenim znanostima, u najvećoj mjeri Sveučilište u Zagrebu, tj. o studiju prava, ekonomije, psihologije i ostalih u manjoj mjeri.

Zadovoljstvo studijem

Na ljestvici od 1 (Uopće ne) do 5 (Potpuno) sudionici su izražavali svoj stupanj zadovoljstva s nizom aspekata studiranja na Fakultetu. Kao što je vidljivo u tablici 11, sudionici su donekle zadovoljni s ispunjenjem njihovih početnim očekivanja, organizacijom i kvalitetom nastave, kao i kvalitetom predavanja i seminara. Te vrijednosti su nešto niže na diplomskoj razini studija, a najmanje su studenti zadovoljni s ukupnom organizacijom nastave (u pitanju im je naglašeno da se misli na prostorne uvjete, opremljenost predavaonica, informiranje studenata, raspored sati itd.).

Tablica 11. Stupanj zadovoljstva različitim aspektima studiranja

Studij	Razina studija	Ispunjenost početnih očekivanja	Organizacija nastave	Kvaliteta nastave	Kvaliteta predavanja	Kvaliteta seminari
Ukupno		3.46	3.11	3.55	3.50	3.35
Politologija	Preddiplomski	3.62	3.29	3.71	3.51	3.59
	Diplomski	3.37	3.05	3.50	3.49	3.13
Novinarstvo	Preddiplomski	3.53	3.09	3.57	3.43	3.36
	Diplomski	3.16	2.91	3.32	3.60	3.13

U sljedeće dvije tablice nalaze se do osam najčešćih kategorija odgovora koje sudionici spominju prilikom odgovaranja na pitanje u čemu je studij do sada zadovoljio njihova očekivanja. Kod studenata politologije dominira raznolikost sadržaja, pristupačnog profesora, mogućnost odabira kolegija kao i mnoštvo izvannastavnih aktivnosti. Kod studenata novinarstva, riječ je dominantno o iskustvu rada i mogućnosti prakse, zatim o temama koje se obrađuju, kvaliteta profesora, odnos prema studentima, izvannastavne aktivnosti itd.

Tablica 12. U čemu je studij do sada zadovoljio očekivanja - politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Obrađuju se zanimljive i korisne teme	34.6%	Pružna široko opće znanje	38.5%
Kvalitetni i pristupačni profesori	25.7%	Obrađuju se zanimljive i korisne teme	17.9%
Pružna široko opće znanje	10.1%	Puno dodatnih izvannastavnih aktivnosti	12.8%
Mogućnost izbora kolegija	9.5%	Kvalitetni i pristupačni profesori	12.8%
Puno dodatnih izvannastavnih aktivnosti	7.3%	Mogućnost izbora kolegija	10.3%
Kolegijalna atmosfera među studentima	5.6%	Ostalo	7.7%
Pružio mi je visoku razinu znanja o temama	4.5%		
Ostalo	2.8%		

Tablica 13. U čemu je studij do sada zadovoljio očekivanja – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Iskustvo rada i mogućnost prakse	27.8%	Iskustvo rada i mogućnost prakse	28.9%
Kvalitetni profesori	22.2%	Odnos prema studentima i generalna atmosfera fakulteta	19.3%
Teme koje se obrađuju	14.4%%	Stečeno znanje	17.8%
Odnos prema studentima i generalna atmosfera fakulteta	10.8%	Izvannastavne aktivnosti (gostujuća predavanja, udruge, konferencije itd.)	14.1%
Stečeno znanje	9.8%%	Izbor kolegija	7.4%
Organizacija nastave	7.7%	Teme koje se obrađuju	17.4%
Izvannastavne aktivnosti (gostujuća predavanja, udruge, konferencije itd.)	4.1%	Organizacija nastave	1.5%
Izbor kolegija	2.1%	Ostalo	3.7%

U Tablicama 14 i 15 vidljivo je šest najčešćih razloga koje sudionici navode u čemu studij do sada nije zadovoljio njihova očekivanja. Kod studenata politologije na obje razine dominira osjećaj da je premalo praktičnog znanja, nepristupačni profesori, loša organizacija fakulteta itd., dok kod studenata novinarstva dominira kritika o premalom broju novinarskih kolegijs, tj. pretjeranom fokusu na politološke kolegije, zatim nedostatak praktičnog znanja, nezainteresiranost, neusklađenost kolegijs, nezainteresirani profesori itd.

Tablica 14. U čemu studij do sada nije zadovoljio očekivanja – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Previše teorijskog, a premalo praktičnog znanja	42.5%	Previše teorijskog, a premalo praktičnog znanja	50.0%
Nepristupačni profesori	13.0%	Nepristupačni profesori	11.9%
Postoje kolegiji na kojima je osjećaj da su tu da "popune raspored"	11.0%	Studij ne priprema za tržište rada	9.5%
Loša organizacija fakulteta	11.0%	Loša organizacija fakulteta	9.5%
Previše nastavnih obaveza	7.5%	Infrastruktura	7.1%
Ostalo	7.5%	Ostalo	7.1%

Tablica 15. U čemu studij do sada nije zadovoljio očekivanja – novinarstvo²

Preddiplomski		Diplomski	
Premalo novinarskih kolegijs i pretjerani fokus na politološke kolegije	39.1%	Premalo novinarskih kolegijs i pretjerani fokus na politološke kolegije	27.5%
Nedostatak prakse za pojedine smjerove na novinarstvu	17.8%	Nedostatak praktičnog znanja i vještina za nakon faksa	19.6%
Nezainteresirani profesori	9.5%	Neorganiziranost	10.1%
Neorganiziranost	8.3%	Neusklađenost kolegijs (preklapanje materije, nenadovezivanje)	8.7%
Loše održavanje nastave	7.1%	Nedostatak prakse za pojedine smjerove na novinarstvu	8.0%
Prostor fakulteta	7.1%	Organizacije upisa izbornih kolegijs	7.2%

U sljedeće dvije tablice nalaze se najčešćih šest prigovora na ukupnu organizaciju nastave. Neovisno o studiju i razini studija, dominiraju prigovori oko izgleda zgrade fakulteta te infrastrukture i

² Napomena: kao što je napomenuto u tekstu, u tablici su prikazani najčešći odgovori; zbog racionalizacije veličine izvještaja nisu stavljeni oni s najmanjim udjelima te zbog toga zbroj udjela nije jednak 100%.

opremljenosti, te problemi s rasporedom, nekvalitetno informiranje studenata i nezainteresiranost profesora.

Tablica 16. Prigovori na ukupnu organizaciju nastave – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Izgled zgrade fakulteta	27.0%	Izgled zgrade fakulteta	31.3%
Previše "rupa" u rasporedu sati	20.3%	Previše "rupa" u rasporedu sati	22.9%
Nepravodobno informiranje studenata	14.2%	Nepravodobno informiranje studenata	10.4%
Nezainteresirani profesori	12.2%	Premalo praktične nastave	10.4%
Seminarske grupe složene prema prezimenu	6.8%	Seminarske grupe složene prema prezimenu	8.3%
Nemam prigovora	6.1%	Ostalo	6.3%

Tablica 17. Prigovori na ukupnu organizaciju nastave – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Loš raspored	47.5%	Loš raspored	41.5%
Loša infrastruktura i opremljenost fakulteta (prostor, izgled, oprema)	21.6%	Loša infrastruktura i opremljenost fakulteta (prostor, izgled, oprema)	17.7%
Kvaliteta informiranja studenta i komunikacije s njima	7.4%	Kvaliteta informiranja studenta i komunikacije s njima	16.9%
Nezainteresirani profesori	7.4%	Slaganje seminarskih grupa po prezimenima	9.2%
Nemam prigovora	6.8%	Premalo praktične nastave i suradnje s institucijama	4.6%
Slaganje seminarskih grupa po prezimenima	4.3%	Nezainteresirani profesori	3.1%

U narednim tablicama mogu se vidjeti glavni prigovori na kvalitetu izvođenja nastave općenito, ali i specifičnije prigovori na kvalitetu predavanja i seminara. Tendencije su jasne – studenti najviše prigovora imaju na neaktualnost sadržaja na nastavi, nezainteresiranost i nepripremljenost profesora, te pretjerani naglasak na studentske prezentacije i premali naglasak na diskusiju u okviru seminarske nastave.

Tablica 18. Prigovori na kvalitetu izvođenja nastave – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Premalo aktualnih sadržaja	30.1%	Premalo aktualnih sadržaja	38.7%
Nezainteresiranost i nepripremljenost profesora	30.1%	Nezainteresiranost i nepripremljenost profesora	29.0%
Premalo suvremenih metoda i nastavnih pomagala	26.0%	Preklapanje sadržaja različitih kolegija	12.9%
Nemam prigovora	4.9%	Nemam prigovora	9.7%
Preklapanje sadržaja različitih kolegija	3.3%	Premalo suvremenih metoda i nastavnih pomagala	6.5%
Ostalo	5.7%	Ostalo	3.2%

Tablica 19. Prigovori na kvalitetu izvođenja nastave – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Nezainteresiranost i nepripremljenost pojedinih profesora	23.5%	Prevelik naglasak na klasične oblike održavanja nastave	23.2%
Prevelik naglasak na klasične oblike održavanja nastave	19.5%	Nezainteresiranost i nepripremljenost pojedinih profesora	18.8%
Prevelik naglasak na teoriju	16.1%	Preklapanje sadržaja kolegija	17.0%
Premalo bavljenje aktualnim sadržajem i događajima	14.1%	Prevelik naglasak na teoriju	11.6%
Loše poticanje studenta na sudjelovanje	6.7%	Prevelik naglasak na seminarskim esejima i prezentacijama	8.0%
Preklapanje sadržaja kolegija	6.0%	Nemam prigovora	7.1%

Tablica 20. Prigovori na kvalitetu predavanja – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Suhoparna su i monotona	51.3%	Suhoparna su i monotona	56.3%
Nezainteresiranost profesora	26.9%	Nezainteresiranost profesora	15.6%
Predavanja ne slijede ispitnu literaturu	10.4%	Nemam prigovora	12.5%
Nemam prigovora	6.1%	Predavanja ne slijede ispitnu literaturu	9.4%
Ostalo	6.1%	Ostalo	6.3%

Tablica 21. Prigovori na kvalitetu predavanja – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Nezanimljiva predavanja i zastarjeli koncepti predavanja	47.2%	Nezanimljiva predavanja i zastarjeli koncepti predavanja	29.5%
Kvaliteta profesora	19.4%	Kvaliteta profesora	29.5%
Slabo uključivanje studenta	12.5%	Nedostatak praktičnih primjera i primjena teorije	15.2%
Predavanja ne slijede ispitnu literaturu	6.3%	Nemam prigovora	11.4%
Nemam prigovora	6.3%	Ponavljanje gradiva	6.7%
Ostalo	6.3%	Ostalo	4.8%

Tablica 22. Prigovori na kvalitetu seminara – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Svode se na studentske prezentacije koje nitko (pa ni profesori) ne sluša	45.7%	Svode se na studentske prezentacije koje nitko (pa ni profesori) ne sluša	71.9%
Treba biti više praktičnog rada i rasprave	22.4%	Treba biti više praktičnog rada i rasprave	18.8%
Ne obrađuju ispitnu literaturu	7.8%	Zadovoljan/a sam	3.1%
Zadovoljan/a sam	6.9%	Ostalo	6.3%
Prevelik broj studenata	6.0%		
Ostalo	11.2%		

Tablica 23. Prigovori na kvalitetu seminara – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Pretjerani naglasak na studentske prezentacije	44.5%	Pretjerani naglasak na studentske prezentacije	38.8%
Nedovoljni naglasak na diskusiju i praktične primjere	17.8%	Nedovoljni naglasak na diskusiju i praktične primjere	20.4%
Nemam prigovora	13.0%	Nedostatak studentskih projekta i istraživanja	14.3%
Nedostatak studentskih projekta i istraživanja	8.9%	Nemam prigovora	12.2%
Monotona	8.9%	Monotona	4.1%
Ostalo	5.5%	Ostalo	7.1%

U anketi su sudionici mogli dati procjenu broja studenata po seminarskoj za optimalni rada. Na razini cijelog uzorka prosječni optimalni broj bio je 22 studenata (SD=7,69), a u podskupinama po studiju i razini studija je taj broj bio izrazito sličan.

Iskustva sa specifičnim kolegijima

Općenito gledajući, sudionici su donekle zadovoljni sadržajem obaveznih i izbornih kolegija (Tablica 24). S druge strane, vidljiva je razlika između studenata politologije, koji su zadovoljniji sadržajem izbornih kolegija nego obaveznih, i studenata novinarstva kod kojih vrijedi obrnuto (pogotovo vidljivo na preddiplomskoj razini).

Tablica 24. Zadovoljstvo sadržajem obaveznih i izbornih kolegija

Studij	Razina studija	Sadržaj obaveznih kolegija	Sadržaj izbornih kolegija
Ukupno		3.39	3.24
Politologija	Preddiplomski	3.38	4.02
	Diplomski	3.17	3.58
Novinarstvo	Preddiplomski	3.68	2.67
	Diplomski	3.10	2.80

Sudionici su mogli izraziti mišljenje o temama o kojima bi voljeli slušati više na obaveznim kolegijima. Šest najčešćih odgovora mogu se naći u sljedeće dvije tablice. Studenti politologije na preddiplomskoj razini žele čuti više o međunarodnim odnosima i komparativnoj politici, dok na diplomskoj razini o javnim politikama i političkoj teoriji; studenti novinarstva pak žele na obje razine slušati više o novinarstvu u praksi, o novinarskim temama, ali i o javnim politikama i odnosima s javnošću. Zajedničko većini grupa studenata je naglašavanje potrebe za većim praćenjem i analiziranjem aktualnih društvenih i političkih tema.

Tablica 25. Želja za temama na obaveznim kolegijima - politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Međunarodni odnosi i politika	37.2%	Javne politike	35.4%
Komparativna politika	21.6%	Politička teorija	16.7%
Nacionalna sigurnost	8.1%	Aktualne teme	14.6%
Aktualne teme	7.4%	Međunarodni odnosi i politika	12.5%
Hrvatska politika	6.8%	Komparativna politika	10.4%
Politička teorija	6.1%	Ekonomija	6.3%

Tablica 26. Želja za temama na obaveznim kolegijima - novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Novinarstvo u praksi	36.2%	Novinarstvo u praksi	34.0%
Javne politike	22.5%	Aktualne teme	21.0%
O novinarskim temama	13.8%	O novinarskim temama	14.0%
Novi mediji	8.7%	Istraživačko novinarstvo	12.0%
Sportske teme	3.6%	Odnosi s javnošću	7.0%
Ostalo	5.8%	Ostalo	4.0%

U Tablicama 27 i 28 nalaze se najčešće spomenuti obavezni kolegiji, a u tablicama 29 i 30 izborni kolegiji, na kojima su studenti po vlastitoj procjeni stekli najviše znanja.

Tablica 27. Obavezni kolegiji na kojima je stečeno najviše znanja – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Politički sustav Hrvatske	25.9%	Međunarodna politička ekonomija	15.0%
Povijest političkih ideja	10.0%	Metode istraživanja	12.1%
Javne politike	7.7%	Komparativni politički sustavi	8.4%
Uvod u političku znanost-pristupi	7.7%	Povijest političkih ideja	8.4%
Uvod u političku znanost-pojmovi	7.4%	Međunarodni politički odnosi	7.5%
Akademsko pisanje	6.9%	Politički sustav EU	6.5%

Tablica 28. Obavezni kolegiji na kojima je stečeno najviše znanja - novinarstvo³

Preddiplomski		Diplomski	
Uvod u novinarstvo	19.7%	Mediji i publike	13.3%
Osnove radija	12.1%	Metode istraživanja medijskog teksta	10.0%
Osnove televizije	11.5%	Pisanje za novine	5.8%
Mediji i javnost	10.0%	Metode istraživanja medijskih publika	5.4%
Metode istraživanja	7.9%	Mediji i javnost	5.0%
Akademsko pisanje	5.0%	Teorije masovne komunikacije	5.0%

³ Napomena: kao što je napomenuto u tekstu, u tablici su prikazani najčešći odgovori; zbog racionalizacije veličine izvještaja nisu stavljeni oni s najmanjim udjelima te zbog toga zbroj udjela nije jednak 100%.

Tablica 29. Izborni kolegiji na kojima je stečeno najviše znanja – politologija³

Preddiplomski		Diplomski	
Osnove suvremene diplomacije	8.6%	Teorija ekonomske politike	12.1%
Svjetska politička povijest	7.0%	Izborni sustavi	8.1%
Demokracija i civilno društvo	5.7%	Osnove suvremene diplomacije	7.1%
Izborni sustavi	3.9%	Upravljanje krizama	6.1%
Suvremena hrvatska politička povijest	3.9%	Novi autoritarni sustavi (Rusija i post-sovjetski prostor)	5.1%
Sociologija hrvatskog društva	3.4%	Uvod u studij međunarodne politike	4.0%

Tablica 30. Izborni kolegiji na kojima je stečeno najviše znanja - novinarstvo⁴

Preddiplomski		Diplomski	
Povijest vijesti	10.9%	Vizualna kultura	6.3%
Socijalna psihologija	10.6%	Politička komunikacija	4.9%
Vizualna kultura	10.3%	Korporativno komuniciranje	4.9%
Mediji i nasilje	8.0%	Metode i tehnike odnosa s javnošću	4.5%
Uvod u sociologiju	4.0%	Mediji i nasilje	4.0%
Suvremene teorije društvenog razvoja	3.4%	Uvod u odnose s javnošću	3.6%

U sljedeće dvije tablice nalaze se najčešće želje za teme o kojima bi studenti slušali na izbornim kolegijima. Neovisno o studiju i razini studiranja opet se javlja želja za što aktualnijim temama; kod studenata politologije najviše se spominje međunarodna politika, sigurnosne i ekonomske teme, kao i hrvatska politika i povijest, dok se kod studenata novinarstva javlja želja za novinarskim temama i praktičnim primjerima.

Tablica 31. Želja za temama na izbornim kolegijima - politologija⁴

Preddiplomski		Diplomski	
Međunarodna politika	27.6%	Ekonomske teme	20.8%
Aktualna događanja	25.0%	Međunarodna politika	18.9%
Hrvatska povijest i politika	8.6%	Sigurnosne teme	11.3%
Sigurnosne teme	8.6%	EU	9.4%
Politička teorija i filozofija	7.8%	Svakodnevna politika i svakodnevna događanja	9.4%
Javne politike	6.9%	Javne politike	9.4%
Ostalo	5.2%	Ostalo	7.5%

⁴ Napomena: kao što je napomenuto u tekstu, u tablici su prikazani najčešći odgovori; zbog racionalizacije veličine izvještaja nisu stavljeni oni s najmanjim udjelima te zbog toga zbroj udjela nije jednak 100%.

Tablica 32. Želja za temama na izbornim kolegijima - novinarstvo⁴

Preddiplomski		Diplomski	
Novinarske teme	48.0%	Praktični primjeri	15.3%
Praktični primjeri	11.2%	Odnosi s javnošću	14.3%
Aktualne teme	9.6%	Novinarske teme	12.2%
Istraživačko novinarstvo	4.8%	Aktualne teme	9.2%
Sport	4.0%	Vizualna kultura	8.2%
Ostalo	10.4%	Svakodnevna politika i suvremena događanja	8.2%

Sudionici su također u anketi navodili razloge kojima se vode prilikom odabira izbornih kolegija (Tablice 33 i 34). Studenti su, neovisno o studiju i smjeru, najviše vođeni tematikom i nositeljem kolegija, dijelom i vremenskim okolnostima izvođenja, a kod studenata novinarstva čest kriterij je bio da su kolegiji van novinarske i politološke tematike.

Tablica 33. Kriteriji za odabir izbornih kolegija - politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Tematika	61.6%	Tematika	58.9%
Profesor koji izvodi kolegij	14.6%	Profesor koji izvodi kolegij	21.4%
Lakoća polaganja ispita	8.6%	Vrijeme održavanja kolegija	8.9%
Preporuke starijih kolega	7.6%	Lakoća polaganja ispita	8.9%
Vrijeme održavanja kolegija	6.6%	Preporuke starijih kolega	1.8%
Ostalo	1.0%		

Tablica 34. Kriteriji za odabir izbornih kolegija – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Tematika	29.4%	Tematika	42.6%
Da nisu politološki/novinarski	27.8%	Da nisu politološki/novinarski	14.8%
Težina kolegija	13.4%	Ono što ostane	13.1%
Preporuke starijih kolega	12.4%	Profesor koji izvodi kolegij	12.3%
Ono što ostane	6.7%	Preporuke starijih kolega	6.6%
Profesor koji izvodi kolegij	5.2%	Vrijeme održavanja kolegija	4.9%

Kao što je vidljivo u Tablici 35, sudionici su tek donekle zadovoljni s postupkom odabira izbornih kolegija, a vidljiva je i razlika između studenata politologije i studenata novinarstva, koji su tek slabo zadovoljni s postupkom. U Tablicama 36 i 37 nalaze se glavni prigovori na postupak odabira kolegija. Dominiraju problemi premalih kvota, fizičkog upisa (umjesto Studomata), izostanak kriterija prosjeka za prvenstvo upisa, a kod studenata novinarstva se još ističe ograničenost izbora novinarskih kolegija što za posljedicu ima odabir politoloških kolegija.

Tablica 35. Zadovoljstvo postupkom odabira izbornih kolegija

Studij	Razina studija	Postupak odabira izbornih kolegija
Ukupno		2.71
Politologija	Preddiplomski	3.30
	Diplomski	2.88
Novinarstvo	Preddiplomski	2.35
	Diplomski	2.32

Tablica 36. Prigovori na postupak odabira izbornih kolegija - politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Premale kvote za upis	23.7%	Premale kvote za upis	21.9%
Fizički upis umjesto preko Studomata	20.3%	Prednost imaju studenti koji prvi skupe ECTS bodove, a ne oni s višim prosjekom	18.8%
Prednost imaju studenti koji prvi skupe ECTS bodove, a ne oni s višim prosjekom	16.1%	Princip upisa "tko prvi njegova djevojka"	15.6%
Princip upisa "tko prvi njegova djevojka"	10.2%	Nemam prigovora	15.6%
Nemam prigovora	10.2%	Fizički upis umjesto preko Studomata	12.5%
Preklapanja izbornih kolegija u rasporedu	10.2%	Nedovoljno izbora	6.3%

Tablica 37. Prigovori na postupak odabira izbornih kolegija – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Ograničen izbor novinarskih kolegija i prisiljenost upisivanja politoloških kolegija	25.5%	Prednost se daje studentima koji su brže skupili ECTS bodove, a ne onima s višim prosjekom	25.3%
Premale upisne kvote	22.8%	Premale upisne kvote	22.2%
Prednost se daje studentima koji su brže skupili ECTS bodove, a ne onima s višim prosjekom	17.4%	Ograničen izbor novinarskih kolegija i prisiljenost upisivanja politoloških kolegija	20.2%
Princip upisa "tko prvi njegovo"	13.4%	Princip upisa "tko prvi njegovo"	15.2%
Nužnost fizičkog dolaska na upis u referadu, umjesto preko interneta	9.4%	Ostalo	10.1%
Ostalo	6.7%	Nemam prigovora	5.1%

Zainteresiranost za sadržaje s drugog studija i/ili fakulteta

Općenito, studenti su tek donekle zainteresirani pohađati kolegije s drugog studija na Fakultetu (2.60 na razini cjelokupnog uzorka), te nema većih razlika među pojedinim grupama (od 2.29 za diplomске studente novinarstva do 2.89 za preddiplomske studente novinarstva). Ipak, 65.7 % (186) njih je upisalo kolegij s drugog studija na Fakultetu i prosječno su bili donekle zadovoljni (2.67; Tablica 38 za detalje). Valja imati na umu mali broj sudionika studija politologije koji slušaju kolegije s novinarstva.

Tablica 38. Zadovoljstvo s kolegijima s drugog studija na Fakultetu

Studij	Razina studija	Zadovoljstvo (N)
Politologija	Preddiplomski	2.25 (8)
	Diplomski	2.33 (3)
Novinarstvo	Preddiplomski	2.58 (117)
	Diplomski	2.91 (65)

Što se tiče interesa za specifične kolegije, možemo vidjeti da veliki broj studenata politologije ne zna kolegije sa studija novinarstva, a interes su iskazali za Odnose s javnošću i Komunikologiju. S druge strane, studenti novinarstva u najvećoj mjeri nisu zainteresirani za kolegije s politologije (Tablica 39 i 40)

Tablica 39. Zainteresiranost za kolegije s drugog studija – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Ne znam kolegije drugog studija	20.8%	Odnosi s javnošću	26.1%
Komunikologija	13.5%	Ne znam kolegije drugog studija	21.7%
Odnosi s javnošću	11.5%	Komunikologija	21.7%
Mediji	9.4%	Nisam zainteresiran/a	4.3%
Nisam zainteresiran/a	8.3%	Uvod u novinarstvo	4.3%
Sportsko novinarstvo	8.3%	Vizualna kultura	4.3%

Tablica 40. Zainteresiranost za kolegije s drugog studija – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Nisam zainteresiran/a	19.4%	Nisam zainteresiran/a	11.2%
Osnove suvremene diplomacije	10.0%	Ne znam kolegije drugog studija	6.5%
Politička psihologija	4.4%	Politički sustav Hrvatske	5.6%
Politička geografija i geopolitika	3.8%	Sociologija hrvatskog društva	5.6%
Socijalna psihologija	3.8%	Svjetska politička povijest 2	4.7%
Politički sustav Hrvatske	3.1%	Ostalo	7.5%

Od studenata novinarstva (koji čine veliku većinu sudionika koji su upisali kolegije na drugom studiju), studenti studija ističu prigovore nepovezanosti novinarskih kolegija s politološkim temama (preddiplomski 40.7%, diplomski 30%), omalovažavanje studenata novinarstva od strane profesora i studenata politologije (23.1% i 26.7%) i nedostatak politološkog predznanja (21.3% i 28.3%).

Sudionici su tek donekle zainteresirani pohađati kolegije van Fakulteta (2.69 na razini ukupnog uzorka). Nešto je veći interes među diplomskim studentima politologije (3.03), a nešto niži među diplomskim studentima novinarstva (2.33). Tek je 35 studenata pohađalo kolegije van Fakulteta i prosječno su donekle do jako zadovoljni s njima (3.74).

Najveći interes studenata preddiplomskog studija politologije jesu kolegiji Osnove ekonomije (32.9%), Sociologija sela (14.6%), te Suvremeni terorizam (13.4%). Studenti preddiplomskog studija novinarstva ili nisu upoznati s njima (18.2%), bilo koji bi upisali (17%) ili nisu zainteresirani (10.2%) (slični postotci vrijede i za studente diplomskog studija). Većina kolegija koji su sudionici u istraživanju zaista i slušali su kolegiji s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, poput Teorije filma, Sociologija porodice itd.

Ishodi učenja

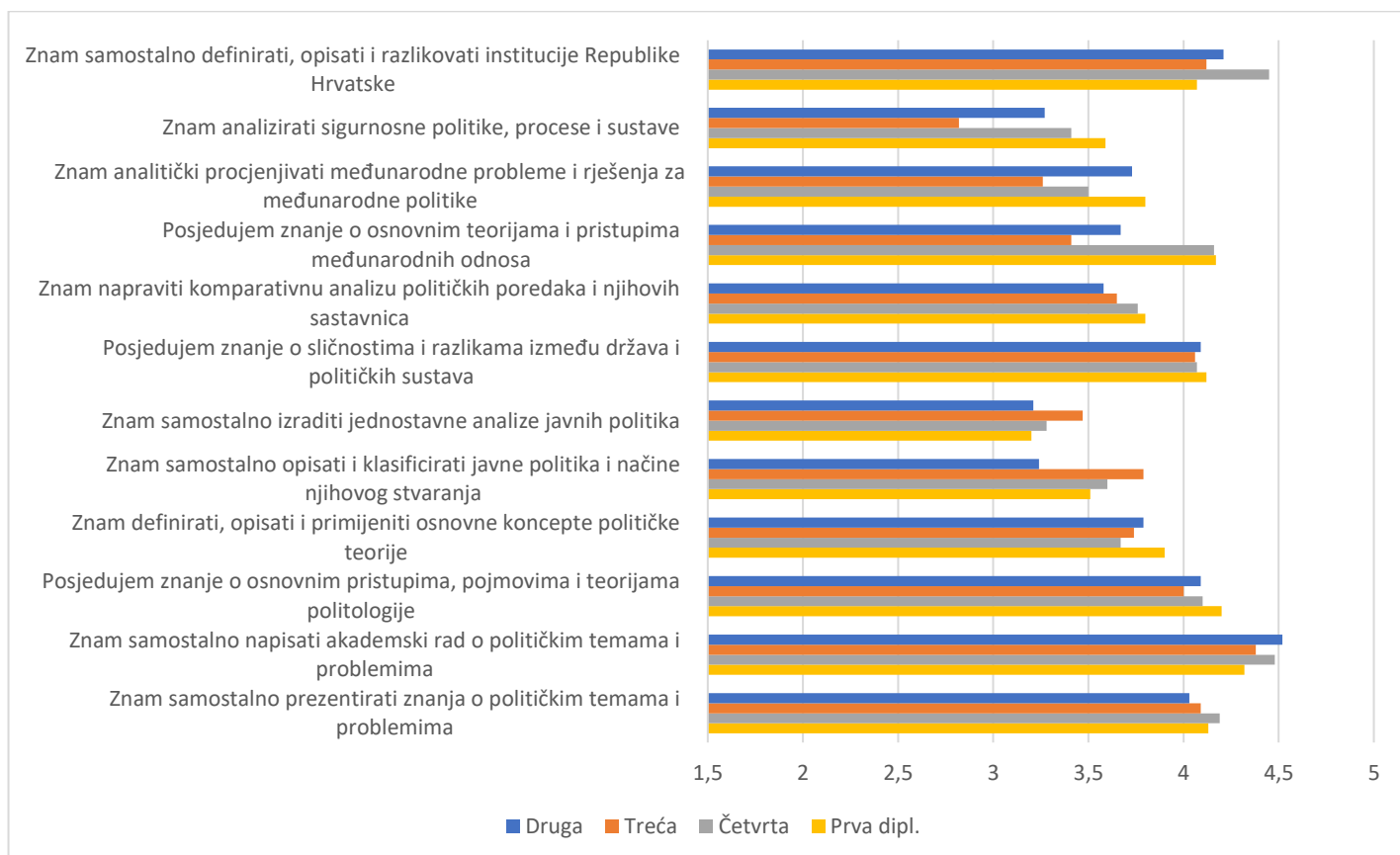
U sljedećoj tablici nalaze se procjene ishoda učenja od strane studenata politologije, prikazano po razini studija (riječ je o prosječnim ocjenama; u zagradama je standardna devijacija).

Tablica 41. Procjena usvojenosti ishoda učenja (studenti politologije)

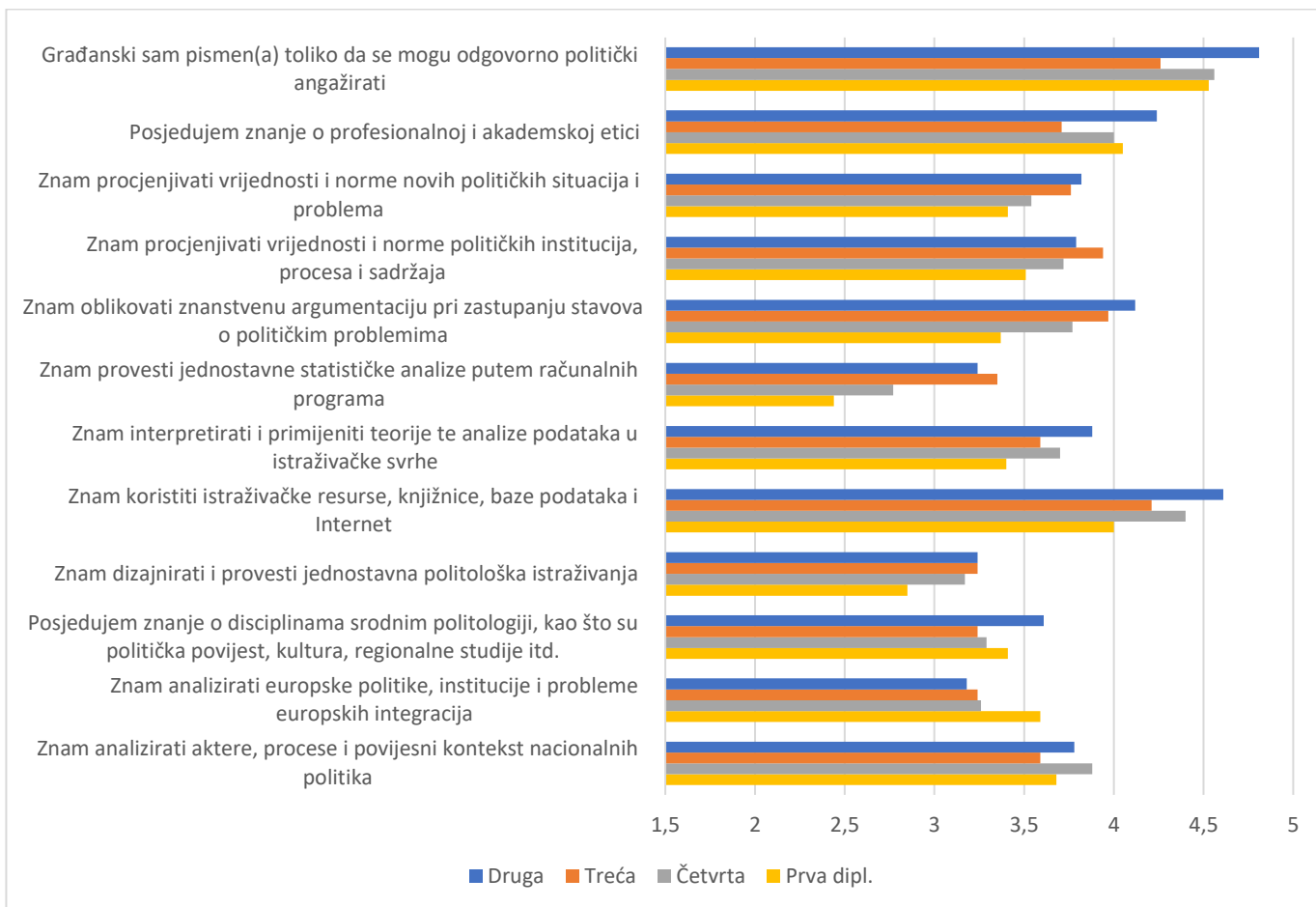
	Preddiplomski	Diplomski
Znam samostalno prezentirati znanja o političkim temama i problemima	4.12 (0.73)	4.13 (0.88)
Znam samostalno napisati akademski rad o političkim temama i problemima	4.47 (0.69)	4.32 (0.91)
Posjedujem znanje o osnovnim pristupima, pojmovima i teorijama politologije	4.08 (0.90)	4.2 (0.78)
Znam definirati, opisati i primijeniti osnovne koncepte političke teorije	3.71 (0.83)	3.9 (0.94)
Znam samostalno opisati i klasificirati javne politika i načine njihovog stvaranja	3.57 (0.88)	3.51 (0.93)
Znam samostalno izraditi jednostavne analize javnih politika	3.32 (1.07)	3.2 (1.14)
Posjedujem znanje o sličnostima i razlikama između država i političkih sustava	4.07 (0.82)	4.12 (0.81)
Znam napraviti komparativnu analizu političkih poredaka i njihovih sastavnica	3.68 (0.99)	3.8 (1.05)
Posjedujem znanje o osnovnim teorijama i pristupima međunarodnih odnosa	3.83 (1.03)	4.17 (0.92)
Znam analitički procjenjivati međunarodne probleme i rješenja za međunarodne politike	3.5 (0.94)	3.8 (0.94)
Znam analizirati sigurnosne politike, procese i sustave	3.22 (1.1)	3.59 (1.12)
Znam samostalno definirati, opisati i razlikovati institucije Republike Hrvatske	4.3 (0.78)	4.07 (1.08)
Znam analizirati aktere, procese i povijesni kontekst nacionalnih politika	3.78 (0.88)	3.68 (0.88)
Znam analizirati europske politike, institucije i probleme europskih integracija	3.24 (1.02)	3.59 (1.05)
Posjedujem znanje o disciplinama srodnim politologiji, kao što su politička povijest, kultura, regionalne studije itd.	3.36 (1.01)	3.41 (1.09)

Znam dizajnirati i provesti jednostavna politološka istraživanja	3.21 (1.16)	2.85 (1.22)
Znam koristiti istraživačke resurse, knjižnice, baze podataka i Internet	4.4 (0.89)	4 (1.05)
Znam interpretirati i primijeniti teorije te analize podataka u istraživačke svrhe	3.72 (1)	3.4 (1.06)
Znam provesti jednostavne statističke analize putem računalnih programa	3.07 (1.24)	2.44 (1.25)
Znam oblikovati znanstvenu argumentaciju pri zastupanju stavova o političkim problemima	3.93 (0.86)	3.37 (0.97)
Znam procjenjivati vrijednosti i norme političkih institucija, procesa i sadržaja	3.81 (0.85)	3.51 (0.93)
Znam procjenjivati vrijednosti i norme novih političkih situacija i problema	3.69 (0.88)	3.41 (0.87)
Posjedujem znanje o profesionalnoj i akademskoj etici	3.99 (1.05)	4.05 (0.95)
Građanski sam pismen(a) toliko da se mogu odgovorno politički angažirati	4.55 (0.8)	4.53 (0.72)

Statistička analiza pokazala je kako postoje tri značajne razlike („boldane“ tvrdnje) i to u smjeru niže procjene usvojenosti ishoda učenja studenata diplomskog studija za procjenu korištenja istraživačkih resursa, provođenja jednostavnih statističkih analiza, te oblikovanja znanstvene argumentacije pri zastupanju stavova o političkim problemima. Detaljniji uvid po godinama studija nalazi se u grafovima ispod.

Graf 1. Procjena usvojenosti ishoda učenja po godini studija (politologija) (1)

Graf 2. Procjena usvojenosti ishoda učenja po godini studija (politologija) (2)

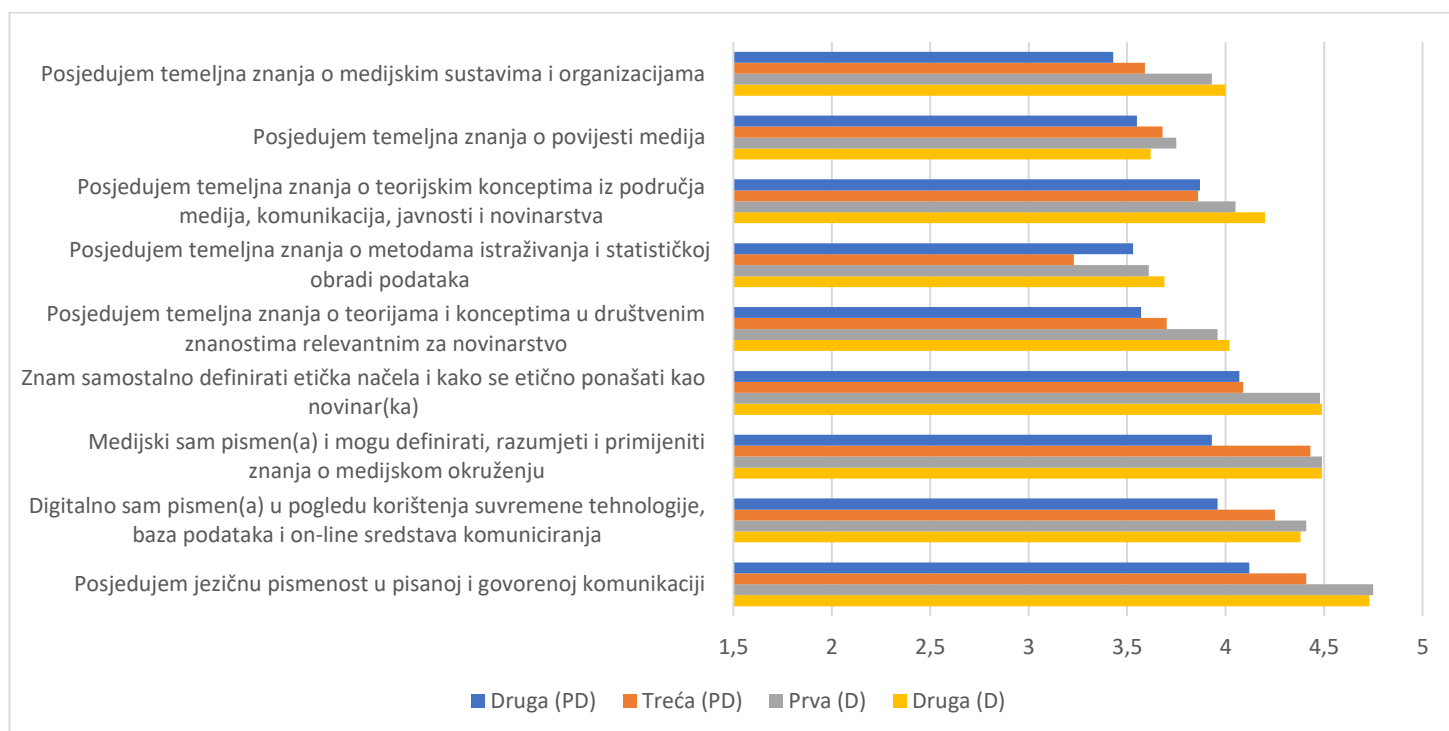
U sljedećoj tablici nalaze se procjene ishoda učenja od strane studenata novinarstva, prikazano po razini studija.

Tablica 42. Procjena usvojenosti ishoda učenja (studenti novinarstva)

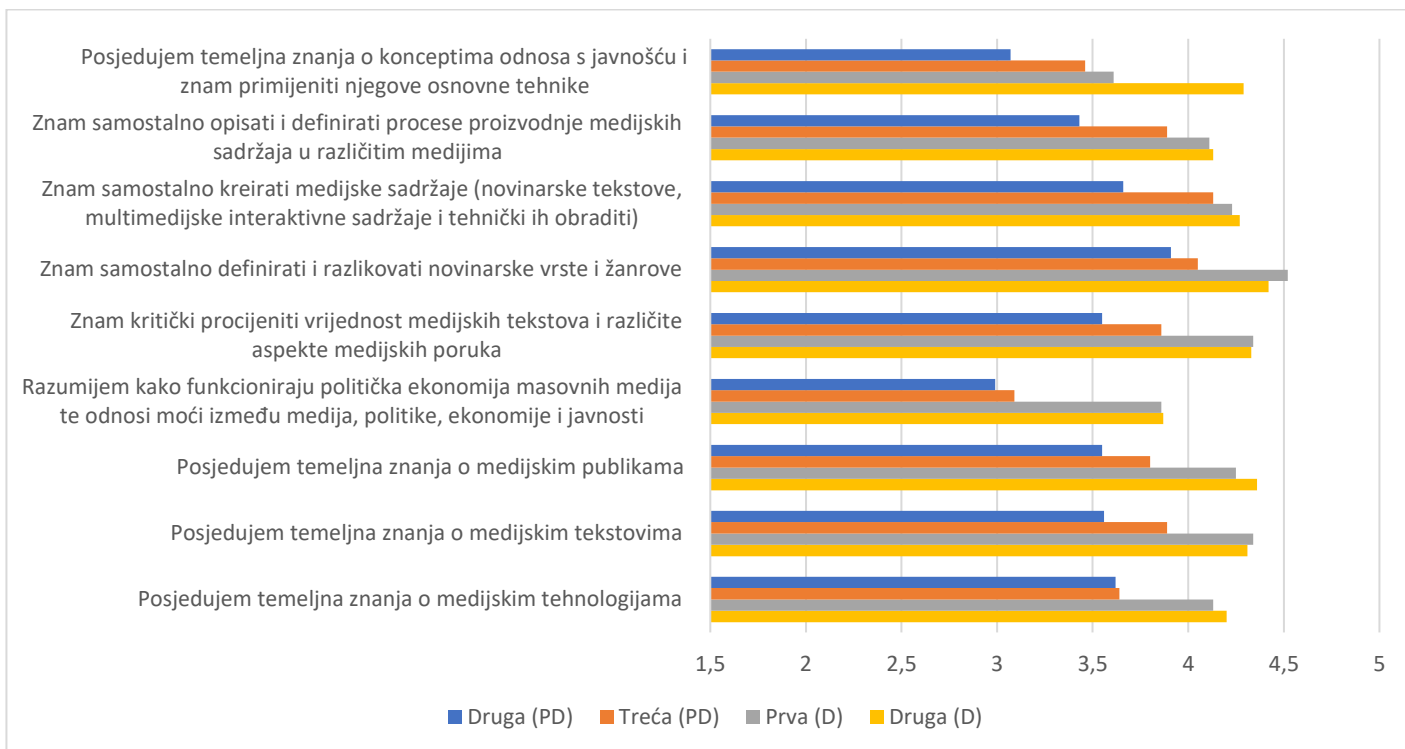
	Preddiplomski	Diplomski
Posjedujem jezičnu pismenost u pisanoj i govorenoj komunikaciji	4.24 (0.85)	4.74 (0.52)
Digitalno sam pismen(a) u pogledu korištenja suvremene tehnologije, baza podataka i on-line sredstava komuniciranja	4.08 (0.93)	4.4 (0.67)
Medijski sam pismen(a) i mogu definirati, razumjeti i primijeniti znanja o medijskom okruženju	4.14 (0.77)	4.49 (0.66)
Znam samostalno definirati etička načela i kako se etično ponašati kao novinar(ka)	4.08 (0.84)	4.49 (0.67)
Posjedujem temeljna znanja o teorijama i konceptima u društvenim znanostima relevantnim za novinarstvo	3.62 (0.81)	3.99 (0.84)
Posjedujem temeljna znanja o metodama istraživanja i statističkoj obradi podataka	3.4 (0.90)	3.64 (0.78)
Posjedujem temeljna znanja o teorijskim konceptima iz područja medija, komunikacija, javnosti i novinarstva	3.86 (0.74)	4.12 (0.68)
Posjedujem temeljna znanja o povijesti medija	3.6 (0.87)	3.69 (0.96)

Posjedujem temeljna znanja o medijskim sustavima i organizacijama	3.5 (0.85)	3.96 (0.82)
Posjedujem temeljna znanja o medijskim tehnologijama	3.63 (0.94)	4.16 (0.81)
Posjedujem temeljna znanja o medijskim tekstovima	3.7 (0.88)	4.33 (0.68)
Posjedujem temeljna znanja o medijskim publikama	3.66 (0.84)	4.3 (0.73)
Razumijem kako funkcioniraju politička ekonomija masovnih medija te odnosi moći između medija, politike, ekonomije i javnosti	3.03 (1.04)	3.86 (0.93)
Znam kritički procijeniti vrijednost medijskih tekstova i različite aspekte medijskih poruka	3.68 (0.91)	4.34 (0.70)
Znam samostalno definirati i razlikovati novinarske vrste i žanrove	3.97 (0.84)	4.48 (0.73)
Znam samostalno kreirati medijske sadržaje (novinarske tekstove, multimedijске interaktivne sadržaje i tehnički ih obraditi)	3.86 (0.97)	4.25 (0.85)
Znam samostalno opisati i definirati procese proizvodnje medijskih sadržaja u različitim medijima	3.63 (0.87)	4.12 (0.82)
Posjedujem temeljna znanja o konceptima odnosa s javnošću i znam primijeniti njegove osnovne tehnike	3.23 (1.14)	3.91 (1.19)

Statistička analiza pokazala je kako u svim ishodima učenja osim posjedovanja temeljnih znanja o povijesti medija postoji statistički značajna razlika („boldane“ tvrdnje) i to u smjeru da studenti diplomskog studija procjenjuju da imaju više razine usvojenih ishoda učenja. Detaljniji uvid po godinama studija nalazi se u grafovima ispod.

Graf 3. Procjena usvojenosti ishoda učenja po godini studija (novinarstvo) (1)

Graf 4. Procjena usvojenosti ishoda učenja po godini studija (novinarstvo) (2)

Ostali aspekti studiranja

Što se tiče aspekata studiranja, sudionici su još (na ljestvici 1-5) procijenili zadovoljstvo organizacijom ispitnih rokova i organizacijom prakse. Kao što je vidljivo u Tablici 43 studenti su donekle i uglavnom zadovoljni s organizacijom ispitnih rokova i nema većih razlika s obzirom na studij ni razinu studija. S druge strane, kod zadovoljstva organizacijom prakse, studenti novinarstva su donekle zadovoljni, dok studenti politologije nisu uopće zadovoljni ili tek slabo zadovoljni.

Tablica 43. Zadovoljstvo s organizacijom ispitnih rokova i organizacijom prakse

Studij	Razina studija	Organizacija ispitnih rokova	Organizacija prakse
Politologija	Prediplomski	3.27	1.69
	Diplomski	3.21	1.18
Novinarstvo	Prediplomski	3.36	2.97
	Diplomski	3.20	2.67

Glavni prigovori na organizaciju ispitnih rokova mogu se vidjeti u Tablicama 44 i 45. Kao što je vidljivo, ključne zamjerke tiču se lošeg rasporeda ispita (premalog razmaka među ispita i počinjanje ispitnog roka ubrzo nakon završetka nastave, preklapanja termina ispita) te premalog broja ispitnih rokova.

Tablica 44. Glavni prigovori organizaciji ispitnih rokova – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Loš raspored ispita/premali razmak između ispita	56.3%	Loš raspored ispita/premali razmak između ispita	44.0%
Premalo ispitnih rokova	12.6%	Premalo ispitnih rokova	28.0%
Preklapanje termina ispita	11.7%	Preklapanje termina ispita	12.0%
Nemam prigovora	9.7%	Nemam prigovora	8.0%
Ostalo	9.7%	Ostalo	8.0%

Tablica 45. Glavni prigovori organizaciji ispitnih rokova - novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Loš raspored ispita (ispitu započinju prebrzo nakon završetka nastave, premali razmak između ispita)	40.5%	Loš raspored ispita (ispitu započinju prebrzo nakon završetka nastave, premali razmak između ispita)	37.8%
Preklapanje termina ispita	23.3%	Preklapanje termina ispita	21.6%
Nemam prigovora	20.7%	Premalo ispitnih rokova	12.2%
Premalo ispitnih rokova	7.8%	Ostalo	9.5%
Ne postoji izvanredni ispitni tjedan	4.3%	Nemam prigovora	6.8%
Ostalo	1.7%	Upisi započinju prije završetka ispitnih rokova	6.8%

Sudionici su također mogli ostaviti komentar vezan uz specifične prigovore organizaciji prakse. Studenti politologije skoro isključivo su istaknuli da ne postoji praksa za politologe; studenti novinarstva ističu premalo prilika za obavljanje prakse kao i da pojedini smjerovi nemaju organiziranu praksu (Tablica 46).

Tablica 46. Glavni prigovori organizaciji prakse – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Pojedini smjerovi nemaju organiziranu praksu	24.0%	Premalo prilika za obavljanje prakse	42.5%
Premalo prilika za obavljanje prakse	22.1%	Pojedini smjerovi nemaju organiziranu praksu	21.3%
Nedovoljno kvalitetna/zastarjela praksa	16.3%	Nemam prigovora	7.5%
Praksa treba započeti u ranijim godinama i trajati duže	14.4%	Profesori ne opravdavanju praksu za vrijeme termina predavanja i seminara	7.5%
Praksa bi trebala biti obavezna	7.7%	Praksa bi trebala biti obavezna	7.5%
Ostalo	6.7%	Nedovoljno kvalitetna/zastarjela praksa	6.3%

Zadovoljstvo fakultetskim službama

Sudionici su u upitniku iskazali svoje zadovoljstvo sa fakultetskim službama, a prosječne razine zadovoljstva se nalaze u Tablici 47. Sudionici su, neovisno o studiju i razini studija uglavnom zadovoljni s radom knjižnice, donekle do uglavnom zadovoljni radom Dekanata (uprave), a slabo do donekle zadovoljni radom studentske referade.

Tablica 47. Zadovoljstvo s fakultetskim službama

Studij	Razina studija	Knjižnica	Referada	Dekanat (Uprava)
Politologija	Preddiplomski	4.16	2.67	3.74
	Diplomski	4.13	2.66	3.60
Novinarstvo	Preddiplomski	4.25	2.27	3.72
	Diplomski	4.13	2.68	3.38

U naredne dvije tablice istaknuti su najčešći prigovori vezani uz rad knjižnice. Kao što je vidljivo, većina sudionika nema prigovora, a prigovori se tiču nedostupnosti materijala, kratkog radnog vremena i neadekvatnosti prostora (veličina i buka).

Tablica 48. Glavni prigovori na rad knjižnice – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Nemam prigovora	27.6%	Nemam prigovora	36.4%
Premalo mjesta	19.7%	Nedostupnost ili premali broj primjeraka literature	31.8%
Nedostupnost ili premali broj primjeraka literature	18.4%	Previše bučno	18.2%
Previše bučno	14.5%	Premalo mjesta	9.1%
Kratko radno vrijeme	13.2%	Ostalo	4.5%
Česte pauze knjižničarki	5.3%		

Tablica 49. Glavni prigovori na rad knjižnice - novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Nemam prigovora	47.8%	Nedostupnost ili premali broj primjeraka literature	35.0%
Nedostupnost ili premali broj primjeraka literature	27.5%	Nemam prigovora	35.0%
Kratko radno vrijeme	8.7%	Kratko radno vrijeme	10.0%
Ostalo	8.7%	Nepristupačne i neljubazne knjižničarke	8.3%
Neadekvatan prostor (premalen, prebučan)	7.2%	Ostalo	6.7%
		Neadekvatan prostor (premalen, prebučan)	5.0%

Što se tiče studentske referade, neovisno o studiju i razini studija, sudionici dominantno naglašavaju neljubaznost zaposlenika te prekratko ili nezgodno radno vrijeme (Tablice 50 i 51).

Tablica 50. Glavni prigovori na rad studentske referade – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Prekratko i nezgodno radno vrijeme	46.9%	Neljubaznost i nepristupačnost zaposlenika	51.4%
Neljubaznost i nepristupačnost zaposlenika	42.9%	Prekratko i nezgodno radno vrijeme	37.1%
Ostalo	10.2%	Ostalo	11.4%

Tablica 51. Glavni prigovori na rad studentske referade - novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Neljubaznost i nepristupačnost zaposlenika	49.5%	Neljubaznost i nepristupačnost zaposlenika	42.5%
Prekratko i nezgodno radno vrijeme	42.3%	Prekratko i nezgodno radno vrijeme	42.5%
Zastarjeli način upisa	4.4%	Zastarjeli način upisa	6.7%
Naplata potvrda i obrasca	1.1%	Naplata potvrda i obrasca	3.3%
Loš pristup informacijama	2.2%	Loš pristup informacijama	1.7%
Ostalo	0.5%	Nemam prigovora	1.7%

Većina sudionika je istaknula kako nije imala doticaj s dekanatom ili kako nemaju prigovora na rad Uprave; ipak, dio ih je istaknuo slabo rješavanje studentskih problema i nedovoljnu pristupačnost (Tablice 52 i 53).

Tablica 52. Glavni prigovori na rad dekanata – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Nemam prigovora	39.1%	Nemam prigovora	43.8%
Nisam imao/la doticaja s dekanatom	21.7%	Nisam imao/la doticaja s dekanatom	25.0%
Nepristupačnost	11.6%	Neljubazno osoblje	12.5%
Nezanimljivost za probleme studenata	10.1%	Nepristupačnost	6.3%
Neljubazno osoblje	8.7%	Ostalo	12.5%
Ostalo	8.7%		

Tablica 53. Glavni prigovori na rad dekanata – novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Nemam prigovora	55.0%	Nemam prigovora	27.9%
Slabo rješavanje studentskih problema	25.0%	Nedovoljno pristupačan studentima (nedostatak informacija o svojem postojanju i radu)	25.6%
Spora implementacija najavljenih promjena	10.0%	Slabo rješavanje studentskih problema	20.9%
Nedovoljno pristupačan studentima (nedostatak informacija o svojem postojanju i radu)	1.7%	Neljubazno osoblje	7.0%
Neljubazno osoblje	1.7%	Kratko radno vrijeme	4.7%
Ostalo	6.7%	Spora implementacija najavljenih promjena	2.3%

Međunarodna studentska mobilnost

Sudionici su u anketi iskazali svoja iskustva s programima mobilnosti. Iz Tablice 54 kao prvo je vidljivo da većina studenata nije sudjelovala niti u Erasmus niti CEEPUS programima, s time da su brojevi kod studenata novinarstva nešto niži. Valja ipak imati na umu da je vrlo vjerojatno da je dio studenata bio na programima međunarodne mobilnosti upravo u trenutku provođenja ankete te njihova iskustva nismo mogli zahvatiti.

Tablica 54. Sudjelovanje u programima mobilnosti

Studij	Razina studija		Erasmus	CEEPUS	Ne	Ukupno
Politologija	Preddiplomski	N	10	5	114	127
		% (red)	7.9%	3.9%	89.8%	
	Diplomski	N	8	0	28	36
		% (red)	22,2%		77,8%	
	Ukupno	N	18	5	142	163
		% (red)	11%	3%	87%	
Novinarstvo	Preddiplomski	N	1	0	129	130
		% (red)	0.8%		99.2%	
	Diplomski	N	3	0	89	92
		% (red)	3.3%	0	96.7%	
	Ukupno	N	4	0	218	222
		% (red)	1.8%		98.2%	

Sudionici su pitani da, ukoliko nisu sudjelovali u programima međunarodne mobilnosti, navedu svoje razloge (Tablica 55 i 56). Većina sudionika je isticala nezainteresiranost ili motivaciju za odlazak; osim toga, ističu nedostatak vremena, financijske mogućnosti te nadoknađivanje kolegija po povratku kao probleme.

Tablica 55. Razlozi za nesudjelovanje u programima mobilnosti – politologija

Preddiplomski		Diplomski	
Nezainteresiranost	49.4%	Nezainteresiranost	43.5%
Planiram ići/Uskoro idem	19.3%	Zbog nadoknađivanja kolegija nakon povratka	26.1%
Financijske mogućnosti	12.0%	Financijske mogućnosti	17.4%
Zbog nadoknađivanja kolegija nakon povratka	10.8%	Planiram ići/Uskoro idem	8.7%
Ostalo	8.4%	Ostalo	4.3%

Tablica 56. Razlozi za nesudjelovanje u programima mobilnosti - novinarstvo

Preddiplomski		Diplomski	
Nezainteresiranost	39.0%	Nezainteresiranost	39.0%
Planiram ići/idem uskoro	23.7%	Planiram ići/idem uskoro	23.7%
Nedostatak vremena zbog drugih obaveza	16.9%	Nedostatak vremena zbog drugih obaveza	16.9%
Financijske mogućnosti	8.5%	Financijske mogućnosti	8.5%
Ostalo	11.9%	Ostalo	11.9%

Promjena imena Fakulteta

Sudionici su na kraju ankete iskazali svoj stav prema prijedlogu promjene imena Fakulteta. U Tablici 57 može se vidjeti kako većina studenata politologije (61.2%) ne podržava promjenu imena, dok većina studenata novinarstva podržava (74%). Unutar pojedinih studija ne postoje veće razlike u rasporedu s obzirom na razinu studiranja. Konačno, između jedne šestine i jedne petine sudionika na različitim razinama studija ima stav „Ne znam“ prema promjeni.

Tablica 57. Stav prema promjeni imena Fakulteta

Studij	Razina studija		Podržavam promjenu	Ne podržavam promjenu	Ne znam	Ukupno
Politologija	Preddiplomski	N	27	83	21	131
		% (red)	20.6%	63.4 %	16.0 %	
	Diplomski	N	8	21	10	39
		% (red)	20.5%	53.8 %	25.6 %	
	Ukupno	N	35	104	31	170
		% (red)	20.6%	61.2 %	18.2 %	
Novinarstvo	Preddiplomski	N	100	15	17	132
		% (red)	75.8 %	11.4 %	12.9 %	
	Diplomski	N	65	7	19	91
		% (red)	71.4 %	7.7 %	20.9 %	
	Ukupno	N	165	22	36	223
		% (red)	74.0 %	9.9 %	16.1 %	

Kao što je vidljivo u Tablici 58⁵, većina studenata politologije koji su za promjenu imena podržavaju ime Fakultet politologije i novinarstva (FPN) (34,4%) te Fakultet političkih znanosti i novinarstva (FPZIN) (29.7%). Također, 18,8% ih podržava neki drugi prijedlog. Kod studenata novinarstva, većina također podržava prijedlog Fakultet politologije i novinarstva (FPN) (35,1%), podjednako podržavaju (24.2% i 26.3%) prijedloge Fakultet politologije, komunikacija i novinarstva (FPKN) te Fakultet političkih znanosti i novinarstva (FPZIN), dok ih 11.9% podržava neki drugi prijedlog koji nije naveden.

⁵ U tablicu su uneseni odgovori svih sudionika koji su dali odgovor, čak i ako su na prethodnom pitanju rekli da ne podržavaju promjenu ili dali odgovor „Ne znam“.

Tablica 58. Podrška prijedlozima za promjenu imena Fakulteta

Studij	Razina studija		Fakultet politologije i novinarstva (FPN)	Fakultet politologije, komunikacija i novinarstva (FPKN)	Fakultet političkih znanosti i novinarstva (FPZIN)	Fakultet političke znanosti i novinarstva (FPZIN)	Drugo	Ukupno
Politologija	Preddiplomski	N	14	4	15	4	10	47
		% (red)	29.8 %	8.5 %	31.9 %	8.5 %	21.3 %	
	Diplomski	N	8	0	4	3	2	17
		% (red)	47.1 %	0.0 %	23.5 %	17.6 %	11.8 %	
	Ukupno	N	22	4	19	7	12	64
		% (red)	34.4 %	6.3 %	29.7 %	10.9 %	18.8 %	
Novinarstvo	Preddiplomski	N	43	20	33	4	14	114
		% (red)	37.7 %	17.5 %	28.9 %	3.5 %	12.3 %	
	Diplomski	N	25	27	18	1	9	80
		% (red)	31.3 %	33.8 %	22.5 %	1.3 %	11.3 %	
	Ukupno	N	68	47	51	5	23	194
		% (red)	35.1 %	24.2 %	26.3 %	2.6 %	11.9 %	

Valja istaknuti kako se među otvorenim odgovorima vezanim uz ime Fakulteta javio i prijedlog Fakultet novinarstva i politologije kojeg su studenti novinarstva isticali.

Također, iako u malom broju, valja istaknuti i otvorene komentare na anketu koje su sudionici mogli ostaviti. Dominantno je riječ o nadanju da će se neke promjene uvesti na temelju rezultata ankete, a specifičnije se ističe bolja organizacija nastave i administrativnih postupaka, ukidanje politoloških predmeta za novinare, provjera rada profesora na koje su istaknute žalbe.

Zaključak

Studentima Fakulteta političkih znanosti je u velikoj mjeri (preko tri četvrtine) upravo ovaj fakultet bio prvi izbor, uz visoki interes za područje i struku. Ukupno gledajući, studij je donekle ispunio početna očekivanja, a studenti su najviše zadovoljni kvalitetom nastave, dok su nešto nezadovoljniji s organizacijom nastave. Osim toga, dolazi do umjerenog pada u zadovoljstvu s raznim aspektima studiranja na diplomskoj razini u odnosu na preddiplomsku. Specifično, studenti politologije su najzadovoljniji s obrađenim temama i širinom usvojenog znanja, a studenti novinarstva s iskustvom rada i mogućnosti prakse tijekom studija. Najčešća zamjerka studenata politologije jest na preveliki udio teorijskog i premali udio praktičnog znanja, a studenata novinarstva na premali broj novinarskih kolegija i pretjerani fokus na politološke kolegije. Što se tiče sadržaja kolegija, studenti su donekle zadovoljni sadržajem obaveznih i izbornih kolegija, iako je vidljivo da su studenti novinarstva manje zadovoljni sa sadržajem izbornih kolegija. Studenti politologije bi htjeli na obaveznim kolegijima slušati više tema iz međunarodnih odnosa i javnih politika, a studenti novinarstva o novinarstvu u praksi i javnim politikama. Na izbornim kolegijima studenti politologije htjeli bi također slušati više o međunarodnoj politici, ekonomskim temama te aktualnim događanjima, a studenti novinarstva o novinarskim temama, praktičnim primjerima te aktualnim temama. Na razini ishoda učenja, kod studenata politologije nema razlika u samoprocjeni usvojenosti između studenata preddiplomskog i diplomskog studija. Izuzetak su ishodi vezani uz metodologiju i znanstveni rad u kojima dolazi do značajnog pada na diplomskoj razini. S druge strane, kod studenata novinarstva u skoro svim samoprocjenama usvojenosti ishoda učenja dolazi po značajnog porasta na diplomskoj razini. Nadalje, studenti su donekle zadovoljni organizacijom ispitnih rokova (loš raspored je ključni problem). Studenti politologije izrazito su nezadovoljni organizacijom, tj. izostankom, prakse. Studenti novinarstva donekle su zadovoljni istom (ističe se premalo prilika za obavljanje prakse). Studenti su uglavnom zadovoljni radom knjižnice (ključni problemi su nedostupnost materijala i neadekvatnost prostora), uglavnom su zadovoljni radom Dekanata (često nisu imali doticaja s Upravom; ističe se slabo rješavanje studentskih pitanja), a slabo su ili donekle zadovoljni radom studentske referade (ističe se prekratko radno vrijeme i neljubaznost zaposlenika). U pogledu promjene imena Fakulteta postoji rascjep na razini dva studija. Većina studenata novinarstva podržava promjenu imena Fakulteta, dok joj se većina studenata politologije protivi. Među onima koji podržavaju promjenu imena najpopularniji prijedlog je Fakultet politologije i novinarstva (FPN).